

Klein praktijknetwerk - Duurzame aanpak Engerlingen

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN UR

Concept Plan van Aanpak

Voor u ligt het concept Plan van Aanpak voor het klein praktijknetwerk “Duurzame aanpak Engerlingen” (2014). Agentschap NL heeft in 2013 een aanvraag van veehouders en akkerbouwers gehonoreerd. Op 6 november 2013 is het project van start gegaan, waarbij in eerste instantie de biologie, ervaringen en mogelijke oplossingen zijn besproken tussen de telers en deelnemende organisaties. De presentatie is op www.veldleeuwerik.nl gepubliceerd. Het vervolg betreft dit Plan van Aanpak, waarna in 2014 demonstratievelden worden aangelegd en excursies verzorgd.

Opvallende uitspraken /

bevindingen startbijeenkoms:

- ✓ *Een aangepast grasbestand op percelen met engertingen?*
- ✓ *Kansen mechanische bestrijding?*
- ✓ *Huren grasland voor akkerbouw, maar...*
- ✓ *Vruchtwisseling*
- ✓ *Schade in aardappelen na jarenlang mais? Soort? Stadia?*
- ✓ *Berekening verzacht problemen*
- ✓ *Economische schade voordat het zichtbaar wordt?*

Ziet u kansen voor samenwerking, e-mail:
albert.jan.olijve@veldleeuwerik.nl

Heeft u inhoudelijke vragen of ideeën, e-mail:
klaas.vanrozen@wur.nl

Doelstelling

Doel van het praktijknetwerk is bewustwording, kennis en ervaringen van melkveehouders, akkerbouwers, leveranciers en onderzoek met diverse maatregelen om engertingen te bestrijden / te beheersen te bundelen. De gezamenlijke aanpak biedt een goede mogelijkheid om op een duurzame manier problemen met Engertingen in grasland en/of aardappelen te voorkomen of te beheersen. Een set van maatregelen wordt overlegd waarmee veehouders en akkerbouwers bij voorkeur zelf direct aan de slag kunnen gaan.

Deelname activiteiten

Op percelen van deelnemende telers worden demoproeven aangelegd, waaronder strokenproeven, en waarnemingen uitgevoerd. Perceelselectie op basis van voldoende (hoge) plaagdruk. Bij het opstellen van de demoprotocollen wordt rekening gehouden met “plotselinge” situaties van hoge dichtheden, waarna tijdig een behandeling/activiteit kan worden uitgevoerd. Timing is belangrijk, te vroege selectie kan leiden tot een perceelskeuze met onvoldoende plaagdruk, bij te late selectie kan de schade al uit de hand zijn gelopen waardoor het uitvoeren van demo's lastiger wordt. Tellingen worden uitgevoerd.

Klein praktijknetwerk - Duurzame aanpak Engerlingen

Dit concept Plan van Aanpak staat open voor wijzigingen of het invoegen van nieuwe ideeën; het woord is aan u! Het plan is om aan de demo-dag van Melkers met Morgen deel te nemen.

Nr.	Behandeling/idee	Omschrijving	Tijd	Activiteiten	Prior.
1	Mechanisch bestrijding	Aanrollen / berijden leidt tot afdoden van engertingen, maar hoe veel? Wat zijn de juiste voorwaarden voor een optimaal effect?	mei-okt	Vaststellen van de factoren die van invloed zijn, als bodemvochtigheid, bandenspanning, gewicht, diepte, timing, etc. Strokenproef met rollen, spoor aan spoor trekkerbanden, pinnenmachine (machine van Evers), verticuteren, etc.	
2	Mechanische bestrijding en andere methoden i.r.t. verhuur grasland: bewustwording	Een grasland kan relatief hoge dichtheden engertingen weerstaan, maar voor een volgteelt als aardappelen kan dit tot schade leiden. Welke maatregelen kan een veehouder nemen om dit te voorkomen?	mei-okt	Veehouders bewust maken van problemen in volgteelt. Ondanks acceptabele dichtheden toch maatregelen uitvoeren t.b.v. verhuur. Toepasbaarheid en timing verkennen / toetsen van grondbewerking grasland najaar op engertingen.	
3	Vruchtwisseling	Hoe kan in een volgteelt als aardappelen schade worden voorkomen? Meikevers grootste probleem.		Toepassing plaagschema (www.kennisakker.nl). Vaststellen welke gewassen in aanmerking komen om tussen grasland en aardappelen te telen?	
4	Doorzaaien gecombineerd met bestrijding	In de praktijk wordt tijdens het doorzaaien aaltjes toegepast: meer gras en mogelijk minder engertingen.	mei-okt	Strokenproef met o.a. aangepaste dubbele doorzaaimachine van Loonbedrijf Roelofs(Lemelerveld). Met/zonder aaltjes.	
5	Bemesten	Wat is de invloed van bekalken, zuurgraad, varkensdrijfmest op engertingen en/of op de grasmat?	mei-okt	Strokenproef aanleggen. Verschillende behandelingen toepassen. Monitoring engertingen.	
6	Biologische bestrijding	Commercieel beschikbare middelen testen.	juli-aug	Aaltjes, Etheric Guard, Biomass Sugar. Kosten en effecten nagaan. Bedrijven?	
7	Chemische bestrijding	Mogelijkheden nagaan verantwoorde toepassing van insecticide, eventueel toetsen.	juli-aug	In eerste instantie worden de mogelijkheden voor toelating vastgesteld. Toepassing alleen na zorgvuldige vaststelling dichtheid en soort. Monitoring toepassen. Bedrijven?	
8	Irrigatie	Berekening heeft invloed op de verschillende engertingenstadia én de grasmat. Eitjes hebben vocht nodig, droogte is funest. Water verlicht schade aan grasmat.	mei-okt	Bewustwording rondom periode na eiafzet en berekening. Op gerichte momenten berekening wel / niet toepassen.	
9	Onderhoud/ graskeuze	Grasmengsel en engertingen: wortelontwikkeling en uitstoeing diploid vs. tetraploid of hybride rassen..		Mengsel bestand tegen engertingen, aan welke voorwaarden moet een grasmengsel voldoen om engertingen (enigszins) te weerstaan. Lezing graskundige?	
10	Aanpak kevers	Monitoring/wegvangen: kevers met seksferomonen (rozenkever) lichtvallen (meikevers)	mei	Testen van bouwlamp boven glasplaat boven een opvangbak. Meikevers vernietigen.	
11	Stimulering nat. vijanden	Dolkwespen/keverdoders parasiteren op engertingen.		Inventarisatie, aanleg bloemranden?	
12	...				